

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (B.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Didaktikai teológia / Vallástudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Spiritualitás					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2018-2019	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - speciális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A kurzus nyomán a hallgatók kompetensé válnak arra, hogy eligazodjanak a keresztény spiritualitás világában, s hogy ebben egyre inkább megtalálják saját személyes útjukat. Ugyanakkor képessé válnak arra, hogy különbséget tegyenek a hiteles keresztény lelkiség és a különféle pszeudo-spiritualitások között.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A Krisztusban való élet, vagyis a keresztény spiritualitás ismerete és gyakorlása elengedhetetlenül szükséges a keresztény embernek a mai globalizált világban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az Isten által teremtett és meghívott ember általános keresztény útjának bemutatása történik ezen kurzus keretén belül.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A kurzus saját célkitűzésének megfelelően a keresztény lelkiség (lelki élet) alapvető látásmódjába és főbb témaköreibe vezeti be a katolikus teológiát akadémiai keretek között tanulmányozó diákot. A keresztény lelkiség kétezer éves története során felhalmozódott spirituális tapasztalatokat összegezve és azokat alapul véve körvonalazódnak minden keresztény számára a személyes spiritualitás kibontakozásának és beteljesülésének általános feltételei. Korunk is fogékony ugyanis az életszentség, azaz a keresztény tökéletesség iránt. Ennek elérése minden ember hivatása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A spirituális teológia problematikája és meghatározása. A keresztény tapasztalat teológiája. A Szentlélek működése és a spirituális teológia. A spirituális tapasztalat. A spirituális tapasztalatok helyei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 3–12; 22–27)
A tapasztalat szerzésének folyamata. Mi a tapasztalat? A spirituális tapasztalat hitelessége.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 13–22; 27–29).
Jézus lelkiségének megközelítése. Jézus spirituális tapasztalata az első század Palesztinájának kontextusában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 30–39).
A Názáreti Jézus istenképe és emberképe. A Názáreti Jézus spiritualitásának nyomai társadalmi és történeti síkon. Jézus lelkiségének beteljesülése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 39–60).

Az első keresztény közösségek spirituális tapasztalata. A második keresztény nemzedék. Az ősegyház önértelmezése, elkülönülésének elemei és identitásának középpontja. Reflexiók Szent Pál közösségeinek lelkiségéről.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 61–73).
A <i>misztika</i> és az <i>aszkézis</i> megközelítése. A <i>misztika</i> és az <i>asketika</i> kapcsolata. A misztikus élet és az imádság. A keresztény imádság sajátosságai. A hathatós ima leglényegesebb kellékei. A keresztény imádság különféle alakjai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 74–84).
A kérő imádsággal kapcsolatos problémák és azok értékelése. Az ima szükségessége. Az imádkozás aszketikus feltételei. A szakadatlan imádság kérdése. Imádság és cselekvés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 84–94).
A szóbeli ima. Az elmélkedő ima. Az elmélkedés főbb módszerei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 94–106).
Az affektív imádság. Az egyszerűség imája. A szemlélődő imádság csúcsa.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 107–116)
Aszkézis és lelkiélet. Fogalmi megközelítés. A keresztény aszkézis sajátosságai. Az aszkézis gyakorlata az egyház történelme során. Mai problémák az aszkézis területén.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 117–128)
A keresztény ember küzdelme. A keresztény aszkézis első és második lépcsője, valamint beteljesedése. A lelkiélet kibontakozásának főbb szakaszai, illetve azok megközelítése az egyház történetében. A lelkiélet különböző szakaszainak elkülönülése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 129–142)
A lelkiélet rendkívüli jelenségeinek csoportosítása. Testi jellegű jelenségek. Affektív jellegű jelenségek. Az ismeretek területéhez tartozó rendkívüli jelenségek. Általános szempontok a rendkívüli jelenségek megítéléséhez.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	(Pehm G.: 143–154)
<p>Könyvészet</p> <ul style="list-style-type: none"> • A KULTÚRA PÁPAI TANÁCSA–A VALLÁSKÖZI PÁRBESZÉD PÁPAI TANÁCSA: <i>Jézus Krisztus, az élő víz hordozója. Keresztény reflexió a „New Age”-ről</i>, Róma 2003. február 3. • II. JÁNOS PÁL pápa: <i>Dies Domini. Apostoli levél a Püspököknek, Papoknak és Híveknek a Vasárnap megszenteléséről</i>, Róma 1998. május 31-én. • BENKE, Christoph: <i>Kleine Geschichte der christlichen Spiritualität</i>, Freiburg im Breisgau 2007. 		

- BENKŐ Antal: *Lelkiség mint tudatfejlesztés*, Távlatok 62/2003. Karácsony, 503-511.
- FARKASFALVY Dénes: *A lelkiélet teológiája*, Róma 1988.
- GARADNAY Balázs: *A keskeny út öröme és járhatósága*, Budapest 2004.
- PALÁNKAY Gausz Tibor: *Verjetek benne gyökeret!*, Szeged 1994.
- PEHM Gilbert: *Bevezetés a Spirituális teológiába*, h. n. 2006, https://www.sapientia.hu/hu/system/files/%252Fvar/www/clients/client11/web11/private/files/Pehm_Gilbert_Bevezetes_a_spirituális_teologiaba.pdf, 2019.02.20.
- SHELDRAKE, Philip: *A spiritualitás rövid története*, Budapest 2008.
- SCHNEIDER, Michael: *Az új élet*, Budapest 2001.
- SÖVEGES Dávid: *Fejezetek a lelkiség történetéből*, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993.
- SCHÜTZ, Cristian: *A keresztény szellemisége lexikona*, Budapest 1993.
- STINISSEN, Winfrid: *A keresztény meditáció mélységei*, Magyarország 2005.
- TANQUEREY: *A tökéletes élet – Aszkétika és misztika*, Budapest 2000.
- THOMPSON, Marjorie: *Christliche Spiritualität entdecken. Einübung in ein bewusstes Leben*, Freiburg im Breisgau 2004.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A szemináriumi témák bevezetése, felosztása	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i> , Budapest 2015, 7–28.
Hit	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i> , Budapest 2015, 7–28.
Imaélet	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 29–53.
Hivatás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 55–82.
Párkapcsolat, szexualitás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 83–130.
Életmód	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 131–151.
Spiritualitás	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 153–178.
Teológia	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 179–206.
Ezotéria	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 207–224.
Ünnepek	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 225–241.
Egyház	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Patsch Ferenc SJ: 243–262.
A szemináriumi tevékenység kiértékelése, lezárása	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> • PATSCH Ferenc SJ: <i>Katolikus spiritualitás. Tabuk nélkül</i>, Budapest 2015. • SÖVEGES Dávid, <i>Fejezetek a lelkiség történetéből</i>, I.–II. kötet, Pannonhalma 1993. • A keresztény spiritualitás korszakaihoz kapcsolódó vonatkozó spirituális irodalmat a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (http://www.ppek.hu/) honlapján találunk. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi

egyetemein és külföldön egyaránt.

- A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

10.6A teljesítmény minimumkövetelményei

- Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás? Szóbeli vizsga formájában. A teremben mindig három vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 20 percet lehet készülődni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- Milyen forrásanyagból lehet majd felkészülni a vizsgára? A jegyzet, amelyből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Pehm Gilbert: *Bevezetés a spirituális teológiába*, Budapest 2006, https://www.sapientia.hu/hu/system/files/%252Fvar/www/clients/client11/web11/private/files/Pehm_Gilbert_Bevezetes_a_spiritualis_teologiaba.pdf
- Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort? A vizsgatételsort legkésőbb május 20-án kapja meg az évfolyam.
- Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy? A szóbeli vizsga a végső jegy 75%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 25%-át.
- Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten? Nem lesz parciális vizsga.
- Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének? Pontosan melyik dátumig kell majd elvégezni a pluszfeladatot? Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 7x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás indokoltságát a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani. Kötelező egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása.

Kitöltés dátuma

2018.04.25

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Drd. Ferencz Emese

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018.04.26

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna